

WWF®

FACTSHEET

2017

Zaštićena područja za prirodu i ljude

Suradnja s lokalnom zajednicom i dionicima u Nacionalnom parku Una

Prošle godine je više od
50.000 turista posjetilo
park i okolno područje,
što je još uvijek u skladu s
načelima održivog turizma.

WWF Adria i Udruga Dinarica provode terenski projekt Una kao dio regionalnog programa „Zaštićena područja za prirodu i ljude“. U Nacionalnom parku Una se radi na stvaranju modela gdje su parkovi generator za razvoj ekološki odgovornog poslovanja, kroz pružanje podrške za ideje zelenog poslovanja, otvaranje eko tržnice, plasiranje lokalnih proizvoda na tržište te njihovo brendiranje.

Suradnja WWF-a i Nacionalnog parka Una započela je 2012. godine kroz projekt Parkovi Dinarskog luka. Nakon što su kroz radionicu s dionicima procijenjene dobrobiti samog zaštićenog područja, analiza je pokazala potencijal za lokalno stanovništvo u turizmu. WWF je pomogao u procesu nominacije za Europski certifikat za održivi turizam koji je park 2014. godine i dobio.

Tako je ovaj projekt postao jedan od šest terenskih projekata unutar regionalnog programa WWF-a „Zaštićena područja za prirodu i ljude“.

© Nacionalni park Una

Srna © Heiris Hadžihajdarević

Prilike u Nacionalnom parku Una

Proizvodi i usluge za turiste velika su prilika za daljnji razvoj lokalnog gospodarstva.

U Bihaću postoji visoka stopa nezaposlenosti, posebno u ruralnim područjima i oko Nacionalnog parka Una. Velik broj ljudi u ruralnim područjima angažiran je u malim obiteljskim poduzećima vezanima za poljoprivredu i turizam te je sektor turizma novi pokretač lokalnog gospodarstva. Od kada je Una proglašena nacionalnim parkom 2008. godine, broj turističkih dolazaka je eksponencijalno narastao. Prošle godine je više od 50.000 turista posjetilo park i okolno područje. Svake godine brojka se višestruko povećava. Lokalna zajednica turistima sve više nudi svoje proizvode i usluge, a tu je i velika prilika za daljnji razvoj lokalnog gospodarstva uz istodobno očuvanje kulturne, povijesne i ekološke baštine koja čini ovo područje zanimljivim i atraktivnim.

Terenski projekt Una

Cilj terenskog projekta Una je oživljavanje gospodarstva na cijelom području Bihaća poticanjem poduzetnika za pokretanje ili rast poslovanja u turističkom sektoru. Projekt će pokazati lokalnim zajednicama, donositeljima zakonskih regulativa i upraviteljima prirodnih resursa da fokus upravljanja okolišem nije samo i isključivo za zaštitu prirodnih i kulturnih vrijednosti, već može biti i katalizator za održiv ekonomski razvoj. Tijekom vremena ta gospodarska revitalizacija bi mogla smanjiti iseljavanje mladih iz ovog područja, te znatno povećati socio-ekonomski razvoj za lokalnu zajednicu.

Kako bi stanovnici područja mogli iskoristiti mogućnosti koje donosi turizam, posljednjih je godina WWF poticao bolju suradnju između uprave Nacionalnog parka Una i lokalne zajednice, malih poduzeća i drugih zainteresiranih strana. Za nastavak podrške sada potičemo ljude koji žive u parku ili oko njega da pokrenu i razviju mala poduzeća u sektoru turizma na financijski, ekološki i socijalno održiv način.

Proizvodnja meda © Nacionalni park Una

Tradicionalno tkanje tepiha © Nacionalni park Una

Terenski projekt Una sadrži sljedeće aktivnosti:

• **Klaster za razvoj održivog turizma Una:** Klaster je uz podršku WWF-a službeno osnovan u ožujku 2017. godine kao posljedica višegodišnje neformalne suradnje između lokalne zajednice, pružatelja turističkih usluga, sportskih udruga i ostalih dionika na području Bihaća. Osnovan je kao odgovor na potrebu za stručnom organizacijom koja će provoditi strategiju razvoja održivog turizma za šire područje Nacionalnog parka Una. Predlagat će i prema mogućnostima implementirati aktivnosti usmjerene na obogaćivanje turističke ponude, jačanje konkurentnosti sektora turizma i podizanje standarda i kvalitete cjelokupne turističke usluge u i oko zaštićenog područja.

Članovi Klastera će imati značajnu ulogu u nacionalnim i regionalnim turističkim prezentacijama, izlaganjima i sajmovima. Kroz niz aktivnosti usmjerenih na edukaciju i usavršavanje jačat će vlastite kapacitete te razviti modele dobre prakse upravljanja turističkim djelatnostima u i oko zaštićenog područja koji će biti provodivi u zemlji i regiji.

• **Podrška malih grantova:** WWF će kroz projekt osigurati male grantove u vrijednosti od 1500 do 3000 eura koji će biti dodjeljivani za poboljšanje i obogaćivanje ponude turističkih proizvoda i usluga. Kroz grantove će se poticati tradicionalni zanati i izrada rukotvorina i suvenira, plasiranje proizvoda dobivenih tradicionalnim uzgojem poljoprivrednih kultura, uzgoj i proizvodnja od ljekovitog bilja i divljih šumskih plodova, turistička ponuda adrenalinskih i rekreativnih aktivnosti, podizanje kvalitete smještajnih kapaciteta i usluga. Mali grantovi će potaknuti lokalno stanovništvo da se više uključi u turistički sektor preuzimajući financijski rizik pokretanjem ili proširenjem poslovanja.

• **Radionice, treninzi i eko-tržnica:** Kroz niz radionica i treninga WWF će motivirati lokalno stanovništvo da se više angažira u stvaranje identiteta lokalne turističke ponude. To će omogućiti poduzetnicima i vlasnicima malih poduzeća sa znanjem i vještinama da postanu konkurentniji i podignu nivo svoje usluge. Kao izravnu potporu lokalnoj zajednici WWF će omogućiti uspostavu eko-tržnice gdje će moći plasirati lokalne proizvode.

• **Angažiranje ranjive populacije:** Kroz navedene aktivnosti WWF ekonomski podupire manjine, starije osobe, žene i mlade. Porast broja turista povećao je, primjerice, potražnju za tradicionalno tkanim tepisima i drugim proizvodima od vune. Proizvodnja tih suvenira tradicionalno je žensko zanimanje ali ujedno i izvor prihoda za starije žene i/ili manjine koje nemaju drugih mogućnosti zapošljavanja u svojim lokalnim zajednicama.

Najmanje **15 GRANTOVA** bit će dodijeljeno lokalnom stanovništvu za poboljšanje i obogaćivanje ponude turističkih proizvoda i usluga.

Naši rezultati

Kroz ovaj projekt WWF gradi model razvoja privrednih djelatnosti u i oko zaštićenog područja s ciljem podizanja gospodarskog rasta, ostanka i zapošljavanja stanovništva, samim time i poboljšanja životnog standarda lokalne zajednice. Sve se temelji na principima održivog razvoja i s naglaskom na zaštitu i očuvanje prirodnih vrijednosti tog područja.

Nizom aktivnosti ojačat će se partnerstva i uspostaviti suradnja između lokalnih i regionalnih dionika u svrhu razvoja zaštićenog područja u planiranju i upravljanju. Lokalni dionici moći će se uključivati u donošenje politika i zakona vezanih za razvoj zaštićenog područja.

Uspostavom Klastera za održivi turizam, Nacionalni park Una dobiva stabilnog i relevantnog partnera, gdje će zajednička suradnja dovesti do poboljšanja upravljanja održivim resursima i povećanja kvalitete ponude u turizmu, dok će sveukupne projektne aktivnosti povećati razumijevanje lokalnog stanovništva za prirodne vrijednosti i socio-ekonomske prednosti samog parka.

Dodjela grantova, uspostava eko-tržnice, edukacije, predavanja, stručna usavršavanja, brendiranje lokalnih proizvoda i izgradnja identiteta destinacije osigurat će lokalnim dionicima pozicioniranje na mapu zaštićenih područja s kvalitetno zaokruženom turističkom ponudom koja se temelji na principima održivog razvoja i zaštite prirodnog, povjesnog i lokalnog naslijeđa.

Na području Nacionalnog parka Una radi se na razvoju zelenog poslovanja i brendiranju lokalnih proizvoda.

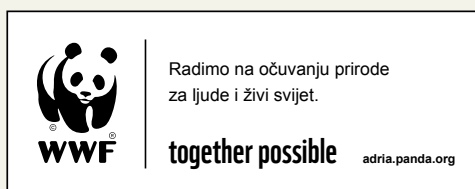
Eko tržnica © Nacionalni park Una

Tradicionalni proizvodi © Nacionalni park Una

ZA DODATNE INFORMACIJE:

Zrinka Delić
Kordinatorica projekta "Zaštićena područja za prirodu i ljude"
zdelic@wwfadria.org

Projekt "Zaštićena područja za prirodu i ljude" financira Švedska međunarodna razvojna agencija Sida (Swedish International Development Cooperation Agency). Ovaj letak tiskan je u okviru projekta, a Sida nužno ne dijeli stavove iznesene u ovom materijalu. Za sadržaj je odgovoran isključivo autor.